

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt torsdag den 14. marts 2024

Sag 110/2023

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Michael Steffensen, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt kendelse af Københavns Byret den 25. oktober 2023 (SS 93-22350/2023) og af Østre Landsrets 18. afdeling den 7. november 2023 (S-3002-23).

I påkendelsen har deltaget fem dommere: Hanne Schmidt, Jens Kruse Mikkelsen, Lars Apostoli, Ole Hasselgaard og Søren Højgaard Mørup.

Påstande

T har nedlagt påstand om, at han burde have været løsladt ved landsrettens kendelse af 7. november 2023.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

Den 6. september 2023 blev T, der er svensk statsborger, standset i en bil af Københavns Politie. Han blev anholdt, idet han var i besiddelse af 8,2 g kokain, 2,72 g ketamin og 3,72 g MDMA. I bilen fandt politiet to mobiltelefoner og værelseskort til Cabinn Hotel.

Politiet ransagede herefter Ts værelse på Cabinn Hotel og fandt yderligere 108 g kokain, 205,08 g ketamin og 10,78 g metamfetamin samt valuta svarende til i alt 61.487 kr. Der blev

desuden fundet bl.a. skeer, en saks, en digitalvægt, minigrip poser samt yderligere en mobiltelefon.

Den 7. september 2023 blev T fremstillet i grundlovsforhør som sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 1 og 2, jf. lov om euforiserende stoffer, ved den 6. september 2023 ca. kl. 21.50 i krydset mellem Centrumforbindelsen og Vejlands Allé i København at have forsæt til at overdrage euforiserende stoffer til et større antal personer eller mod betydeligt vederlag eller under andre særligt skærpende omstændigheder, idet han var i besiddelse af ca. 116,22 g kokain, 207 g ketamin, 10,78 g metamfetamin og 3,72 g MDMA, og idet han var i besiddelse af kontanter i forskellige valuta svarende til i alt 61.487 kr., der ifølge sigtelsen stammede fra salg af 122,9 g kokain.

I grundlovsforhøret nægtede T sig skyldig og ønskede ikke at udtale sig om sigtelsen. Om sine personlige forhold forklarede han, at han havde boet i Danmark siden oktober 2021, og at han også forud for det tidspunkt havde boet i Danmark on/off i en længere årrække. Han forklarede desuden, at hans ekskone boede på adressen X Vej 15, 1. th., i København, og at han og ekskone var gået fra hinanden for ca. en måned siden. Han havde siden boet på hotelværelser, hos venner og nogle gange hos sin kæreste på adressen Y-vej 2 på Frederiksberg.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om varetægtsfængsling i medfør af retsplejelovens 762, stk. 1, nr. 1 og 3. Anmodningen om varetægtsfængsling blev ikke taget til følge. Det hedder i byrettens begrundelse:

”Efter de foreliggende oplysninger er der begrundet mistanke om, at anholdte T har gjort sig skyldig i den rejste sigtelse.

Retten lægger efter anholdtes oplysninger til grund, at han er svensk statsborger, og at han har opholdt sig i Danmark i en længere periode og fast siden oktober 2021. Han er registreret med fast bopæl i Danmark, idet han dog ikke længere bor på adressen X Vej 15, 1. th., 2300 København S, efter bruddet med hans ekskone for ca. en måned siden. Han har siden boet forskellige steder, herunder på hotelværelser, hos venner og hos hans nuværende kæreste på en nærmere angivet adresse på Frederiksberg.

Retten finder under de omstændigheder og efter det i øvrigt fremlagte, at der ikke er bestemte grunde til at antage, at anholdte på fri fod vil unddrage sig forfølgningen i sagen.

Efter formuleringen af sigtelsen og de foreliggende oplysninger om fundet af narkotiske stoffer og penge i den bil og på det hotelværelse, som kan sættes i forbindelse med anholdte, sammenholdt med at der ikke er oplysninger om eventuelle medgerningsmænd eller i øvrigt angivet hvilke efterforskningsskridt, der udestår i relation til eventuelle medgerningsmænd, findes der ikke tilstrækkeligt grundlag til at antage, at anholdte på fri fod vil vanskeliggøre forfølgningen.

Herefter er betingelserne i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1 og 3, ikke opfyldt.”

T blev herefter løsladt til adressen Y-vej 2 eller et hotelværelse.

Anklagemyndigheden kærede byrettens kendelse. Anklagemyndigheden anførte bl.a., at gerningsstedet i sigtelsen rettelig skulle have været anført som Ts værelse på Cabinn Hotel, ligesom det også skulle have været anført, at forholdet var begået i forening med flere uidentificerede medgerningsmænd. Desuden anførte anklagemyndigheden, at T ikke ville meddele samtykke til ransagning af de beslaglagte telefoner, og at disse kunne tilgås via andre elektroniske medier. Endelig oplyste anklagemyndigheden, at politiet ønskede at udlæse telefonerne og – afhængig af indholdet af telefonerne – finde de medgerningsmænd, som T havde fået kokain af, og som han skulle aflevere pengene til.

Landsretten afsagde den 11. september 2023 kendelse om, at betingelserne for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1 og 3, var opfyldt. Det hedder i landsrettens begrundelse bl.a.:

”Landsretten tiltræder, at der efter de foreliggende oplysninger er begrundet mistanke om, at sigtede har gjort sig skyldig i sigtelsen, der angår besiddelse af en større mængde euforiserende stoffer med henblik på videreoverdragelse.

Det er oplyst, at sigtede, der er svensk statsborger, ikke længere bor på den adresse i Danmark, hvor han tidligere har haft fast bopæl, og at han nu bor forskellige steder, herunder på hotelværelser, hos venner og sin nuværende kæreste. Der er ingen oplysninger om, at han har fast bopæl i Sverige eller andetsteds. Efter de foreliggende oplysninger om sigtedes forhold og sagens karakter finder landsretten, at der er bestemte grunde til at antage, at sigtede på fri fod vil unddrage sig forfølgningen i sagen.

Betingelserne i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1, er dermed opfyldt.

Anklagemyndigheden har for landsretten præciseret, at gerningsstedet i sigtelsen rettelig skulle have været anført som sigtedes værelse på Cabinn Hotel, Arni Magnussons Gade 1, ligesom det i sigtelsen skulle have været anført, at forholdet er begået i forening med flere uidentificerede gerningsmænd. Sigtede har ikke afgivet forklaring, hverken over

for politiet eller under grundlovsforhøret, og han har ikke ønsket at meddele samtykke til ransagning af de to telefoner, der blev fundet hos ham, og som politiet ønsker at udlæse. Under disse omstændigheder og efter sagens karakter finder landsretten, at der er bestemte grunde til at antage, at sigtede vil vanskeliggøre forfølgningen i sagen, navnlig ved at fjerne spor eller advare medgerningsmænd. Det forhold, at sigtede har været på fri fod siden den 7. september 2023 kan ikke føre til et andet resultat.

Landsretten ændrer derfor byrettens kendelse, således at T varetægtsfængsles i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1 og 3. Fængslingsfristen fastsættes af byretten.”

Efter landsrettens kendelse blev T den 24. oktober 2023 anholdt af politiet på adressen Y-vej 2 på Frederiksberg. Dagen efter blev han på ny fremstillet i grundlovsforhør, hvor han blev varetægtsfængslet i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1 og 3.

T nægtede sig skyldig og ønskede fortsat ikke at udtale sig i retten. Om sine personlige forhold forklarede han bl.a., at han boede hos sin kæreste på adressen Y-vej 2 på Frederiksberg, hvor han havde opholdt sig, siden han blev løsladt den 7. september 2023.

Af byrettens begrundelse fremgår bl.a.:

”Grundlaget for Østre Landsrets kendelse af 11. september 2023 findes fortsat at foreligge, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1 og 3, idet det forhold, at anholdte har været på fri fod fra den 7. september 2023 og frem til den 24. oktober 2023, ikke kan føre til andet resultat.”

T kærede byrettens kendelse til landsretten, som den 7. november 2023 stadfæstede kendelsen i henhold til grundene.

Han blev ved Københavns Byrets dom af 19. februar 2024 idømt 2 år og 3 måneders fængsel for de forhold, der var rejst sigtelse for, og udvist med indrejseforbud i 12 år.

Anbringender

T har anført navnlig, at betingelserne for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1, ikke var opfyldt, da landsretten traf afgørelse den 7. november 2023, idet der ikke forelå konkrete omstændigheder, som understøttede en flugtrisiko. Han har gode personlige forhold, og det må lægges til grund, at han i en længere periode har haft fast adresse i Danmark. Han har svensk statsborgerskab og var bosat i Sverige, indtil han bosatte sig i Danmark.

De danske myndigheder ville nemt kunne få ham anholdt og udleveret på grundlag af en nordisk arrestordre. Der var derfor ikke bestemte grunde til at anse varetægtsfængslingen for nødvendig for at sikre hans tilstedeværelse under sagen.

Betingelserne for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, var heller ikke opfyldt. Der var ikke længere bestemte grunde til at antage, at han ville kunne advare eller påvirke andre henset til den lange periode, hvor han havde været på fri fod. Landsrettens afgørelse er derfor ikke forenelig med UfR 2015.1794 H. Der var desuden ikke oplysninger om, at der skulle være medgerningsmænd eller vidner i sagen. Den omstændighed, at han ikke havde afgivet forklaring om sagen, bør ikke have indflydelse på vurderingen af spørgsmålet om varetægtsfængsling.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at betingelserne for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1, var opfyldt. Sagen angår besiddelse af en større mængde euforiserende stoffer med henblik på videreoverdragelse. Der var bestemte grunde til at antage, at T på fri fod ville unddrage sig forfølgningen i sagen. T er svensk statsborger og boede ikke længere på den adresse i Danmark, hvor han tidligere havde haft fast bopæl. Han forklarede selv, at han havde boet ”on and off” hos sin kæreste, på hotelværelser og hos venner i Danmark, ligesom han på anholdelsestidspunktet den 6. september 2023 havde et hotelværelse på Cabinn Hotel i København. Han havde ikke fast bopæl i Sverige eller et andet sted.

Betingelserne for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, var ligeledes opfyldt. T havde ikke afgivet forklaring i sagen, og han havde ikke samtykket til ransagning af de beslaglagte telefoner. Forholdet blev begået i forening med medgerningsmænd, som ikke var identificeret. Karakteren af den påsigtede kriminalitet og det forhold, at der var tale om efterforskning i den indledende fase, taler også for, at betingelserne var opfyldt. Den omstændighed, at der muligt har kunnet foregå påvirkning, fører ikke nødvendigvis til løsladelse, jf. UfR 2007.2830 H.

Højesterets begrundelse og resultat

T blev anholdt den 6. september 2023 og sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 1 og 2, ved at have været i besiddelse af bl.a. ca. 116 g kokain, ca. 207 g ketamin og ca. 11 g metamfetamin samt kontanter svarende til en værdi af ca. 61.000 kr. Han blev fremstillet i

grundlovsforhør den følgende dag, hvor han blev løsladt. Anklagemyndigheden kærede byrettens kendelse til landsretten, der bestemte, at T skulle varetægtsfængsles. Han blev anholdt igen den 24. oktober 2023 og fremstillet i byretten den følgende dag, hvor han blev varetægtsfængslet. Landsretten stadfæstede den 7. november 2023 byrettens kendelse.

Han er ved Københavns Byrets dom af 19. februar 2024 idømt 2 år og 3 måneders fængsel og udvist med indrejseforbud i 12 år.

Sagen angår for Højesteret, om der på tidspunktet for landsrettens kendelse den 7. november 2023 var grundlag for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1 (om flugtrisiko) eller nr. 3 (om påvirkningsrisiko).

T er svensk statsborger. Han forklarede under grundlovsforhøret den 7. september 2023, at han siden 2021 havde haft bopæl i Danmark, at han i sommeren 2023 var flyttet fra sin tidligere ægtefælle, og at han i tiden indtil anholdelsen den 6. september 2023 havde boet dels på hotel, dels hos venner og endelig hos sin nye kæreste på en adresse på Frederiksberg. Han blev efter grundlovsforhøret løsladt til denne adresse eller et hotel. Landsretten ændrede den 11. september 2023 byrettens kendelse og bestemte, at T skulle varetægtsfængsles. Han blev herefter anholdt på kærestens bopæl den 24. oktober 2023, første gang politiet søgte efter ham dér.

Under hensyn til, at T havde været på fri fod i knap 7 uger, da han blev anholdt igen, og at anholdelsen skete hos kæresten på den adresse, som han havde oplyst under grundlovsforhøret, finder Højesteret, at der ikke på tidspunktet for landsrettens kendelse den 7. november 2023 var tilstrækkeligt grundlag for at varetægtsfængsle ham i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1.

Henset til, at T som nævnt havde været på fri fod i knap 7 uger, finder Højesteret endvidere, at der på tidspunktet for landsrettens kendelse ikke var bestemte grunde til at antage, at han yderligere kunne vanskeliggøre forfølgningen i sagen ved at advare eller påvirke andre eller ødelægge beviser. Der var derfor heller ikke grundlag for at varetægtsfængsle ham i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, på dette tidspunkt.

På den anførte baggrund burde T ikke have været varetægtsfængslet ved landsrettens kendelse af 7. november 2023.

Thi bestemmes:

T burde ikke have været varetægtsfængslet ved landsrettens kendelse.

Statskassen skal betale kæresagens omkostninger for landsret og Højesteret.